

Adviescollege
toetsing regeldruk

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
De heer P. Adema
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

Onze referentie MvH/RvZ/MvV/bs/ATR2790/2023-U067

Uw referentie

T 070 310 86 66

E info@atr-regeldruk.nl

www.atr-regeldruk.nl

Datum 18 augustus 2023

Betreft Wijziging van het Besluit houders van dieren in verband met het stellen van brandveiligheidsvoorschriften voor het houden van dieren voor productie

Geachte heer Adema,

Op 4 juli 2023 is de *Wijziging van het Besluit houders van dieren in verband met het stellen van brandveiligheidsvoorschriften voor het houden van dieren* voor advies aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) toegezonden. De adviestermin van ATR verloopt op 18 augustus 2023.

Context en inhoud van het voorstel

Dit besluit strekt tot wijziging van het Besluit houders van dieren en voorziet in voorschriften ter verhoging van de brandveiligheid van stallen. Op 24 maart 2021 publiceerde de Onderzoeksraad voor Veiligheid (hierna: OvV) een rapport over stalbranden. Met dit besluit wordt uitvoering gegeven aan een aantal aanbevelingen in het rapport hierover van de OvV. De OvV heeft in 2021 geconcludeerd dat bestaand beleid niet werkt en dat het aantal stalbranden en dodelijke dierlijke slachtoffers is toegenomen afgelopen jaren. De huidige regelgeving richt zich vooral op veilige arbeidsomstandigheden (Arbeidsomstandighedenbesluit). In het huidige Besluit houders van dieren is niets geregeld over het voorkomen van stalbranden. In de praktijk blijkt dat de eisen die gesteld worden in en namens de Arboret, niet voldoende zijn om stalbranden te voorkomen. Belangrijkste oorzaak van die branden is de elektra.

Met het voorstel worden de volgende maatregelen genomen:

1. Het verplicht stellen van een jaarlijkse brandveiligheidskeuring voor alle veehouderijen per 2024.
2. Het verplicht stellen van een uitgebreide elektra- en zonnestroomkeuring om de drie jaar voor grote veehouderijen en om de vijf jaar voor kleine veehouderijen per 2024.

De eerste maatregel, de jaarlijkse brandveiligheidskeuring voor alle veehouderijen, komt voort uit aanbevelingen van de OvV. Deze keuring ziet op het brandveiligheidsmanagement, niet op de elektra. Onderdeel hiervan is een eerder aangekondigde verplichte brandveiligheids cursus. Door de jaarlijkse keuring een educatief karakter te geven wordt er met de keuring ook ingezet op de bewustwording van de veehouder en is dit extra relevant omdat het gaat over diens eigen bedrijf. Dit gebeurt doordat de keurder met de veehouder de bevindingen doorspreekt. Het gaat dan bijvoorbeeld om zaken als het niet

parkeren van een tractor vlakbij een hooibaal naast de stal of het lassen van iets in een stal waar nog dieren staan. De jaarlijkse keuring wordt nog nader vorm gegeven door het Nederlands Normalisatie Instituut via de NEN-normen.

Het tweede type keuringen sluit aan bij een al bestaand stelsel van keuringen, namelijk dat van de Stichting Certificering Onderhoud en Inspectie van Stookinstallaties (SCIOS). De keuringen in het SCIOS-stelsel worden uitgevoerd door private bedrijven. Deze bedrijven zijn verplicht om hun kwaliteitsmanagementsysteem te laten certificeren op basis van het schema van SCIOS. Ze moeten de keuringen uitvoeren volgens een bij ministeriële regeling aangewezen schema. Om te zorgen dat de certificatie van de kwaliteitsmanagementsystemen onafhankelijk en deskundig wordt uitgevoerd, eist SCIOS dat de certificerende instellingen die de kwaliteitsmanagementsystemen van de bedrijven certificeren, geaccrediteerd zijn door de Raad voor Accreditatie (RvA).

Vroegtijdige fase

In een vroegtijdige fase is contact geweest met LNV. In het gesprek is onder meer de aanleiding van het voorstel, het nut en de noodzaak en het doel van de wijziging van dit besluit aanpak stalbranden aan bod gekomen en de regeldruk is besproken.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Het besluit heeft tot doel om het aantal stalbranden te halveren in 2026. Het aantal stalbranden neemt niet af en het aantal dieren dat sterft neemt jaarlijks toe. Via de nota van toelichting waarin het onderzoek OvV wordt beschreven, is onderbouwd dat het bestaande beleid onvoldoende werkt. De verplichte keuring van elektra en zonnestroom moet het risico op brand door elektra verminderen.

Het college merkt op dat de periodieke keuring van elektrische installaties en blusmiddelen veelal al verplicht zijn voor een opstalverzekering. De toelichting maakt ten dele duidelijk wat de meerwaarde is van de uitgebreide elektra- en zonnestroomkeuring die met dit voorstel wordt verplicht, namelijk het voorkomen van stalbranden. Hierdoor is niet geheel duidelijk of en in hoeverre deze verplichting zal bijdragen aan het doel van het voorstel, het halveren van het aantal stalbranden. Bij de stalbranden waarvan de oorzaak achterhaald is, blijkt dat de meeste branden ontstaan door defecte elektrische apparaten en kortsluiting. Driekwart van de stalbranden die door een dergelijke technische oorzaak zijn ontstaan kunnen volgens het onderzoeksrapport "Stalbrandpreventie" uit 2018 van het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) voorkomen worden door elektrakeuringen.

1.1 Het college adviseert om inzichtelijk te maken welke meerwaarde de uitgebreide elektra- en zonnestroomkeuring heeft ten opzichte van de verplichtingen waaraan veehouderijen al moeten voldoen met het oog op (opstal)verzekeringen.

Het college geeft in overweging om hierbij onderscheid te maken naar type veehouderijbedrijf, aangezien het risico op stalbranden niet voor elk type bedrijf hetzelfde is.

2. Minder belastende alternatieven

LNV heeft eerst overwogen om een nieuw keuringssysteem op te zetten. Het bestaande SCIOS-stelsel blijkt echter in de praktijk al goed te werken. Het voorstel van LNV verplicht keuringen voor grote bedrijven 1 maal per 3 jaar en 1 maal per 5 jaar voor kleinere ondernemingen. De toelichting bij het voorstel bevat een tabel waarin precies is aangegeven wanneer (dat wil zeggen bij welk aantal dieren) welk type bedrijf wordt beschouwd als groot of klein. Het voorstel houdt aldus rekening met verschillen in de gevolgen van brand in grote of kleine bedrijven. Niet duidelijk is of en zo ja welke andere minder belastende alternatieven zijn onderzocht. Zo maakt de toelichting wel duidelijk dat beide typen keuringen een andere expertise vragen, maar niet duidelijk is of de keuringen ook tegelijkertijd worden uitgevoerd. Verder is niet duidelijk waarom de frequentie tussen de twee typen keuringen verschilt (jaarlijks vs. 1x per 3 of 5 jaar).

2.1 Het college adviseert om de brandveiligheidskeuring en de keuring van elektra en zonnestroom te integreren.

2.2 Het college adviseert om te verplichten dat de (integrale) keuring van brandveiligheid en elektra en zonnestroom eens in de 3 of 5 jaar (afhankelijk van bedrijfsgrootte) plaatsvindt.

3. Werkbaarheid

Bij werkbaarheid draait het om de vraag of de uitvoeringswijze werkbaar is voor hen die de wetgeving moeten naleven. Het keuringssysteem sluit veelal aan bij het bestaande keuringssysteem van SCIOS. Op voorhand zijn er geen aanwijzingen dat de keuringen niet goed werkbaar zouden zijn voor de stalhouder. Kanttekening daarbij is wel dat het keuringsschema voor de brandveiligheidskeuring nog moet worden ontwikkeld door NEN. Gelet op het belang van een goede werkbaarheid voor de stalhouders, ligt het in de rede om deze doelgroep nauw bij deze ontwikkeling te betrekken.

3.1 Het college adviseert om het keuringsschema op te zetten in nauw overleg met de doelgroep veehouders en verzekeraars.

4. Regeldrukberekening

De regeldrukparagraaf brengt de kosten van de verplichte keuringen in beeld. Voor de driejaarlijkse keuringen (van stallen van grote bedrijven) bedragen deze kosten gemiddeld € 7,5 miljoen per jaar (voor 4.185 bedrijven). Voor de vijfjaarlijkse keuringen is dat gemiddeld € 22 miljoen per jaar (voor 20.339 bedrijven).

De jaarlijkse brandveiligheidskeuring moet nog ontwikkeld worden, waardoor de kosten hiervan nog niet bekend zijn. Volgens de toelichting wordt gestreefd naar kosten die maximaal € 2.000,- per keuring bedragen. Daarmee zouden de kosten van deze keuring uitkomen op gemiddeld € 49,0 miljoen per jaar (voor 24.524 bedrijven).

Op grond van het bovenstaande is de conclusie dat bovengenoemde regeldrukkosten zo'n € 93,2 miljoen per jaar bedragen. Dat is gemiddeld € 3.200,- per bedrijf per jaar. Dit is een substantieel bedrag, zeker voor de kleinere bedrijven. Het kan worden verlaagd door het adviespunt onder toetsvraag 2 op te volgen.

Het college merkt op dat de berekening van de regeldrukgevolgen in de toelichting bij het voorstel niet compleet is. Er ontbreekt nog een indicatie van de kosten die gepaard gaan met het herstellen van omissies die door de keuringen worden vastgesteld. Het kan gaan om kleine aanpassingen maar ook om het volledig vervangen van de elektrische installaties ten einde te voldoen aan de vereisten. De toelichting geeft aan dat de regeldrukkosten van het herstel van deze omissies niet kunnen worden gekwantificeerd omdat dit sterk verschilt per bedrijf. Het college geeft aan dat het meerwaarde heeft om met scenario's te werken die duidelijk maken binnen welke bandbreedtes de kosten kunnen liggen. De benodigde informatie over de hoogte van de kosten van het herstellen van specifieke omissies is naar verwachting bekend bij bijvoorbeeld verzekeringsmaatschappijen.

4.1 Het college adviseert om de regeldrukgevolgen van het voorstel nader in beeld te brengen, conform de landelijke methodiek. Daarbij kan worden gewerkt met scenario's en bandbreedtes.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

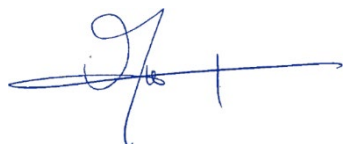
Advies is om het voorstel niet vast te stellen tenzij met de adviespunten rekening is houden.

Nut en noodzaak van het voorstel zijn onderbouwd. Het voorstel maakt niet inzichtelijk waarom niet is gekozen voor minder belastende alternatieven (lagere frequentie keuringen). Ook moet een keuringsschema nog worden ontwikkeld (door NEN). Hierdoor bestaat geen zicht op of dit schema werkbaar is in de praktijk. Verder moet de regeldruk beter in beeld worden gebracht.

Het college verzoekt u een aangepaste versie van het voorstel aan ATR voor te leggen, opdat wij kunnen beoordelen of een aanvullende zienswijze opportuun is.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris